

Lục Tỉnh Tân Văn

聞新省六

MỖI TUẦN RA HAI KỶ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHỨA NHỰT

GIÁ BÁN	
TRONG ĐỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG	
Một năm.	6 \$00
Sáu tháng.	3 \$50
Ba tháng.	2 \$00
Mỗi số.	0 \$08
Đổi chỗ ở.	0 \$20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THUỘC ĐỊA	
Một năm.	20fr-00

Số: 578
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 06

1er Décembre 1948
28 tháng mười năm
Năm Mậu Tuất

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0,085 de largeur. 1650
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre, quel que soit le caractère employé.
BỔ CÁO
Những lời rao về việc buôn bán nếu gọi theo tên Ban-quan thì Ban-quan sẽ gọi cho một cái bản để giữ phân minh.

DẪN HỐI

(Les corrupteurs)

Đa kim-ngân phá luật lệ

Annam có lời tục: *Đa kim-ngân phá luật lệ*, nên mỗi khi mắc việc kiện thưa, nhà có cửa, hằng vững lòng, một trường mình nhiều tiền, bè gì cũng đứng, dầu rằng mình phạm tội sát nhơn đi nữa, cũng không đến nỗi gì. Lý tưởng ấy, cũng nghĩ chẳng phải làm, vì thuở xưa, tham quan ở lại không phép ngân ngửa, hề làm quan ngồi một tỉnh, một phủ, một huyện thì quyền nắm trong tay, chiếu tử chiếu sanh gì tự ý. Tham chi đến ngày nay, có quyền Báo-hộ cầm cân, mà xử Trung-kỳ quan cũng còn hà-lạm. Lòng cho đến đời, dám lo bạc ngàn cho đảng cấp bằng huyện, phủ; nghĩ vì bạc lo ấy chẳng mất, bề đất chỉ đi ngôi tỉnh, phủ hay là huyện rồi, thâu lại. Sấm tráp để sẵn mỗi người vào đơn, quý phải chừa hay, phải nộp tiền tụng lệ. Sớm mai ra khách, ngồi mà thâu, thâu cho tới chiều, chẳng phải thâu để làm của công, ấy là phần tư, thâu mà trừ tiền mua quan buôi nơ. Đường ấy, tiếng tha-ước dị nghĩ rằng: dẫn hối là cái mồi của dân Annam; làm thực dân tiền là mồi của quan Annam, thật xét kỹ ra, chẳng sai. Chẳng nói gì Bắc-kỳ, Trung-kỳ, vì hai xứ ấy còn quyền Báo-hộ; thăm cho xứ Nam-kỳ đã trở nên Thuộc-địa Langsa sáu mươi năm nay, tụng luật Langsa, chấp phép công-binh Langsa xử đoán mà lòng người cũng không chịu bó buộc. Đa kim-ngân, cứ khur khur ồm-ồm. Nên mỗi khi có việc kiện thưa chi với ai, bất luận việc hình, việc hồ, chẳng toan tính đều hơn lẽ thiệt, mà chữa mình, cho đảng kiện, chi toan kim người thân thể vào lo với quan mà xin tư vị. Vẫn biết, nước nào cũng thế, xử nào cũng thế, người người đều lấy tiền làm kế sách; lại cũng biết nước nào cũng thế, quan chẳng phải thanh-liêm cả thấy; chẳng cần xét cũng biết có người kiển tài ám nhàn làm mất phép công-binh vậy, song, muốn lấy tiền làm kế sách phải biết dùng, cũng như quan không thanh-liêm, mong làm thực dân tiền, chẳng phải dụng dân ăn đó. Từ ấy những giờ, làm gương dân-hối và tham-quan bày trước mắt, mà chẳng biết sao người chẳng chịu giữ mình, cứ đo-dại theo mãi; quan thì thất vị, tay dẫn hối thì bị tự mình; đường ấy há chẳng từ bỏ cái thói cũ cho rồi, để cho phép công-binh hành chánh.

Mới đây, toà sở Saigon còn xử vụ thầy Trần Văn-An dẫn hối nữa.

Thầy Trần Văn-An này, vẫn khi mới lãnh cấp-băng làm thông-ngôn

Đề-hình, từng chánh toà Saigon, sau đổi đi tỉnh Mỹ-tho bề khuyết. Từ nhiên, lúc ở Saigon, quen mặt với quan toà nhiều lắm, nên nay mới dám lãnh việc của người đơn bà Nguyễn-thị-Tân mà đi lo giùm. Vụ này toà Mỹ-tho đã xử thì-Tân thất; thì-Tân phúc án về Saigon, cậy thầy An lo tinh. Thầy An lên Saigon, thàng vào nhà tư của ông Potier là Phó-chưởng-lý Đề-hình mà xin ra mặt. Rồi ông Potier đi khỏi, thầy An mới ra mặt lĩnh Phu-nhơn mà tỏ bày tư ý. Phu-nhơn quở thầy An, lại hăm dọa không về thưa lại. Hồi danh thiếp thầy An; thầy An chẳng tỏ thiệt tánh danh mình, lại trộm danh của bạn đồng liêu, cũng đang chức thông-ngôn tại Mỹ-tho mà quyền khai ra. Sau có lưùh kin và cũng nhờ tên bởi của ông Potier, chỉ mặt, mới lôi thầy An ra, bắt đem giữa Tòa phân xử.

Ngày xử vụ thầy An nhằm ngày thứ bảy, 23 tháng novembre; ông Petit-Jean ngồi Chánh-tòa, ông Đổng-Hữu-Tri ngồi Thị-sư. Có quan Trang-sư Gallois-Montbrun bảo chữa cho thầy An.

Thắng đương rồi, điển-án đọc từ phúc bẩm; đọc giết quan Chánh-tòa hỏi lý-lịch thầy An, đoạn mới hỏi thì thầy và chỉ những điều luật nào trung-trị. Hỏi thầy An, có đều chi chữa mình chẳng? Thầy An thò thò nói rằng:

«Bữa nọ, vừa buổi tang nhà, tôi ra khỏi cửa Tòa xây gặp thì-Tân. Tôi có hỏi thăm vụ kiện sẽ tính ra sao; thì-Tân đáp rằng phúc án về tòa Saigon, muốn lo song chẳng biết cậy ai giùm giúp. Thì-Tân bèn dẫn tôi về nhà, nâng-ni trao cho tôi bản đơn, làm hành-lý mà đi Saigon lo giùm. Thật tôi có đến nhà ông Potier, song rồi không gặp ngài, Tôi có ra mặt lĩnh Phu-nhơn mà phân thiệt ý tôi, muốn và có đưa tờ lý-đoán của Langsa cho lĩnh Phu-nhơn coi; họ hứa rằng: Nếu ông Potier giúp xong tôi sẽ dâng 1000 \$00 hoặc dùng làm lễ tạ ơn quan lớn, hoặc, như quan lớn không nhậm của hối, dùng bỏ vào hội Hồng-Thập-tư. Lĩnh Phu-nhơn xem rồi liền quở tôi đến đây. Tôi biết rồi nên tôi có lấy lĩnh Phu-nhơn mà tạ tội và cáo lui. Ra khỏi cửa lĩnh Phu-nhơn cho kêu tôi lại mà gạn hỏi danh tánh; tôi biết việc chẳng hiền, nên lúc tung tôi phải quyền tên khác. Tôi ăn năn; biết lỗi tôi đã nhiều, không lời chối cãi, tôi một xin quan nghĩ tất công tôi giúp việc nhà-nước

cũng đã lâu, chưa hề có lỗi mà dùng thứ cho tôi một phen, đảng hưởng nhờ ăn treo.»

Thầy An bần giết, quan án quở mắng đến đều, rằng mấy thầy thông tòa, dễ-dành, ép uồn người què dốt mà đến đình mà gạt-gạt luôn luôn, đến đời phải đem mình ngồi nơi bàn phạm nhơn mà chịu phân đoán. Quở rồi, đòi Nguyễn-thị-Tân vào hỏi: Thì-Tân khai y lời khai bữa trước với quan Bồi-Thâm, song có khoản này khác. Là khi đi đến nhà Trang-sư lấy giấy tờ, về giữa đảng gặp thầy An, theo thầy An về nhà, chớ không phải ngồi ngoài phòng lục-sư đợi đơn tiền tụng lệ mà thầy An ra ép biểu để thầy lo cho. Bởi vậy quan án mới quở Thì-Tân trước sau khai không phải, rồi quở hàng thông-ngôn thêm nữa.

Kế lấy Trang-sư Gallois-Montbrun ra bảo chữa cho thầy An. Tóm lại, Trang-sư chữa rằng:

«Luật buộc tội người dẫn hối đem bạc tới lo với ông quan có quyền xử đoán vụ của nó, mới gọi rằng phạm tội dẫn-hối. Chỉ như thầy An vì có quen biết với ông Potier, tới xin giùm giùm, chớ thầy An nào có đem bạc dâng cho, mà ông Potier cũng chẳng phải là quan án có quyền ngồi xử đoán. Ấy vậy thầy An không có phạm tội dẫn-hối, nếu bước tới dẫn-hối, thì không nhảm mặt luật.»

Trang-sư chữa rồi, toà đình lại nghị án, tới bữa thứ bảy 30 novembre sẽ định.»

Lấy đó mà suy, dẫn-hối hiềm-nghèo là bao nhiêu? Vì như ông Potier chẳng phải quan Thanh-liêm, thì lấy làm rồi cho phép công-binh, thì đoán ra bắt chánh; còn gặp ông Potier là tay thanh-liêm, thầy An nhai luy như vậy, nghĩ ra có nên dẫn hối cũng chẳng? Chi bằng đứng, để phơn mặc công-binh lương, thì hay hơn; chi như dẫn-hối được thì hay phép công-binh, không được thì hại mình, dẫn-hối chi chác quấy; lại làm cho cả hàng thông-ngôn phải chịu tội cay đắng.

Thoán lại ông Petit-Jean vì tánh cương-trực, quở trách hàng thông-ngôn như vậy, xét ra như cha cả quốc con chung, không sao, chớ cũng nghĩ nhà dột có nơi, cũng hợp cho hàng thông-ngôn trong đây. Tôi chẳng nói rằng trong hàng thông-ngôn không có người làm như lời ông Petit-Jean nói, song tôi chẳng chịu rằng hết thầy thông-ngôn đều như vậy, không có mặt thanh liêm;

Âu-châu Diên-báo

(Havas)

Đình chiến rồi, theo như lời giao-Đức-tặc đã rút binh ra khỏi đất Belgique và đất Pháp và cũng đã rút binh lần về mà giao ba thành phố nhưng cho binh Đông-minh. Theo như diên báo Âu-châu, và nước Belgique cùng Hoàng Hậu đã nhập để do Bruxelles, ba thành thị trước, đọc đảng, tung-ho một cách, vui mừng khôn kể xiết. Còn Pháp-quốc, muốn to da nhiet thành, tri An Belgique. Chánh-phủ đảng cho Hoàng-thị-Tân Belgique và Hoàng-hậu Elisabeth thương-đăng bửu-tính của Pháp để làm dấu tích.

Binh Đông-minh cũng đã chiếm lần nhiều thành rồi, bề Đức-tặc rút khỏi đầu, binh Đông-minh chiếm lần tới đó. Như trong nước Belgique, binh Ang-lê đã chiếm thành Namur; trong đất Alsace-Lorraine, thòg-tướng de Castellanos đã dẫn binh Langsa nhập Colmar; còn thành Strasburg, Chánh-phủ Pháp định tới ngày 8 Décembre mới lập phủ đem văn-bang nhập thành, chừng ấy sẽ có Tướng-ước Clémenteau và bản hội nghị-viện dự lễ nhập thành.

Bây giờ đây, bên Pháp-quốc, tại thành Paris, đang sửa sang lễ tiếp gặp Hoàng-hậu hạ Pháp-quốc, còn đang giữa đàng. Ngày 28 Novembre và George sẽ tới Paris, nên tướng-ước Clémenteau đã ngồi tàu Manche đón đàng tiếp gặp. Từ cơn Âu-châu nổi giặc, vua Ang-lê đi giá qua Pháp lần này là lần thứ nhất.

Bây giờ nói về vụ Đức-tặc với Đông-minh; Đình chiến rồi, nước Đức sanh loạn, như là các chủ-tiêu mong lập đó để quyền lập thành Dân-quốc. Có ý nên Guillaume II mới sang qua nước Hoa-Lang mà làm mặt Đông-minh (không nghe cho Hoa-Lang chữa hạnh Huy-liêm) mới thủ của thiên tử. Buộc Hoa-Lang phải bị tự-hiến là vua Đức-quốc mà giam cầm. Hoa-Lang đáp rằng:

«Hoa-Lang trung lập, chừa Huy-

không lý mà không rộng suy, để cho một cơn san làm cho mỗi cạnh thì một mặt. Nhưng đây phẩm người đều có thể lấy người khác luôn luôn, như một bản lấy ngôn thì dài ngôn thì vắng. Nếu một người làm xấu cả bản phải mang nhơ, thì bức thương phẩm chi nhơn, cũng có người không tốt. Đường ấy, cả một hàng thương phẩm phải mang tiếng chung sao? Như vậy thì hợp lắm, phải xét cho mĩa sâu có dốt, nhà dột có nơi chớ.

L. T.

THUỐC LÀ VẤN NHIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sinh, khỏi hư phổi, không rạo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu ấy mà thôi. Vì thuốc này có các quan chuyên-môn thì đỡ ở những đại-học đờng ra, đứng đóc-biện việc chè thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu này vẫn bằng giấy JOB thật hiệu, thì không hiệu thuốc nào bằng hiệu ấy cả.

THẬT GIẤY VẤN THUỐC LÀ-HIỆU

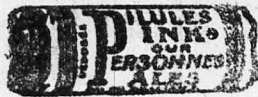
JOB

Còn ông Jean BARDOU chủ ra, hiệu này đã ký tại Tòa-án Nay con trai ông ấy là ông Pierre BARDOU nổi nghiệp hiệu giấy này đã được 450 cái Mỹ-day, 119 cái bằng vàng, 136 cái bằng Danh-dự. Ông đã được danh-Ngoại-hạng Chủ nhà trưng-lần là: ở Toulouse, 14 de Strasbourg, số 72-74 J.Z., Paulhac ở Paris, Rue Bergeret, số 21. (Lãnh-trung-bà tại) BOY LANDRY ở 10 đường Bonnard, Saigon. (Đông-dương là ông) ở 35 đường Francis-Garnier (Đô-đô Hoàn-kiểm ngày gốc Đứ-Hà-hội). Bán lẻ ở các hiệu thuốc là hoàn-câu.

Ai là chàng biết Giấy vấn thuốc là JOB, là hiệu giấy tốt như Giấy chầy được hết không có tàn giấy thật nhỏ thò, mà chề theo phép vệ-sinh rất cần mật.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người làm mao giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt như trong thế-giới, những bôn-hiệu đã thừa các tòa-án, đã nghĩ xử-trọng-phạt các nhà làm mao rồi.

VẬY HÚT THUỐC HIỆU JOB là bảo thủ sức khỏe đó lại là tinh mắt thuốc ngo.

HOÀI DƯƠNG BÌNH

Muốn trừ cái bệnh hoài dương thì phải dựa theo thuốc bổ huyết bổ của mà uống mới đặng.

Trong cái bệnh hoài dương này có nhiều căn, một là não-các cả bệnh, hai là cốt chủy suy nhược.

Thường là cái việc giao cấu thì nó tăng nơi não-các, nếu não-các hư bại thì tinh tử đục loai-đạp. Bởi vậy ai có bệnh ấy nên uống thuốc Pilules Pink là một vị thuốc bổ não, cái sức nó bổ huyết bổ của hay làm cho ngũ tạng lục phủ hưng vượng, thần thể tráng kiện, chẳng những sống sống trong việc làm ăn, mà lại năng đủ tư duy thực nữa.

Tuy Pilules Pink thành được nhiều hiệu như vậy mà lòng, chứ kỳ trung hiệu hầu không có vào số hai.

Tại nhà Thủ-nhi-kỹ và xã Ai-cấp, là chủ đờng ông hay có năm thế-hiệp, thì hoàn thuốc Pilules Pink bán đết vô cùng, thì ông ta đàng vì nó chữa cái bệnh hoài dương rất hay rất là.

PILULES PINK

(Bổ hoàn linh đờn)

Trong các hiệu thuốc có bán, có thể xem thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacien de Normandie, Saigon.

Hết hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 11 quan 50.

Thầy thuốc MICHEL NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Tại chợ Lái-thiền, đờng Abattoir.

Trái lời đờng toàn-cầm-lai, trái, gõ đờng các món theo kiến-kim thời.

mặc cầm-thạch, thành của hay không mặc gõ liền bốn kiếng.

mặc cầm-thạch, thành của hay không mặc gõ liền, bốn trụ, một trụ.

Bào lâu 12 trụ, bốn rượu, bốn Salon, bốn vật.

Tổ đó, tổ rượu, tổ của hay chạp vấp, ăn, hai, một, vẫn vẫn.

Quý ông muốn đặt xin gói-kiền hay ở đâu tại các hiệu mua đồ có sẵn.

Le Directeur-Gérant : F.-H. SCHNEIDER

Carton Financière

Saigon, le 19

Tại nhà ở ông F.-H. SCHNEIDER 7, Boulevard Nordom - SAIGON

NAM VIỆT SỮ KỲ, CHỮ LANGSA HA QUYỀN.

- 1) Sơ khai nước Annam.
2) Đồi nhà Ngô lời Nguyễn.
3) Đồi Nguyễn tới Đại-pháp.
Giá mỗi cườn 0 35
Tiền gửi 0 04

Đơn tại nước Langsa. Dùng sữa trong hoàn cầu, sữa và. Sức khỏe, Mạnh-mãn vẫn. Sản đất Normand hiệu La postol Normand đơn tại nhà Normand ở trong phố West...

nhân của loại sữa. Bà ở Normand từ trước này có danh, sánh sánh của thường hạng và qui hơn trong cả hoàn cầu.

Thuốc và này đết o mà lại chắc, đơn cho người biết hút thuốc đàng. Xin hỏi kiểu tại hàng Berthet, Charrière và Công-ty.

Thế thử rồi thì nó nó luôn.

BAO XANH - Hút thuốc bằng bộ khò, mà không làm cho khò có con người. Phải nhớ cho có độ kỹ lúc và độ đúng độ tập lúc là đết trước.

VABACS et CIGARETTES JUAN BASTOS

烟絲以及烟枝

HÀNG BÁN RƯỢU HIỆU DENIS FRÈRES LẬP RA TỪ NĂM 1882 NHÀ NGÀNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hàng DENIS FRÈRES trừ saxon hiệu « Bonne Mère » là thứ saxon đét hơn hết các thứ khác. Còn ai ưa dùng thứ rượu bổ, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu này: Một là « Toni Kola Secretat ». Hai là : Saint Raphaël Ducois. Hàng này cũng có bán cả sác trị và chác làm, hiệu là tu « Dubois Oudin ».

Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares El Conde thì là sưa nó vì giá đả rẻ mà lại mại nó ngon ngọt nữa.

Hàng này có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau này : Rượu chấu trắng và chấu đỏ trong thùng và chấu ra ve. Rượu Champagnes : Vve Clicquot-Ponsardin. Roederer. Moët et Chandon.

Rượu Tisane de Champagne supérieure : E. et S. Perrier. Rượu Tisane extra : Marquis de Bergey.

Hàng này cũng có bán thuốc gói và thuốc vẫn rồi hiệu Le Globe và giấy hút thuốc kêu là « Nil » có thứ rượu kêu là : vieille Eau-de-vie Dejean, Rhum Negrita.

Liqueurs và cognacs Marie Brizard, và Roger. Bière Gruber và Bière Lorraine. Rượu Madère, Malaga và Muscat de Frontignan Rivoire.

Có bán máy viết hiện Remington và các thứ đồ phụ tùng. Cũng có trừ các thứ hộp đờng-Dương, và ngoài Bên-thủy, gán Annam và đờng-quạt HANOI (Tonkin) nữa.

Ấi muốn hỏi giá thì viết thư như vậy. MASON DENIS FRÈRES, SAIGON

Advertisement for F. Michel, Caffort & Co. with text: 'CÓ MỘT MINH NHẢ NÀY CÓ QUÂN TRAY MẶT ĐÓNG VÀ LÀN XE MÁY TẠI TRĂNG St-Étienne' and 'M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Cathala - SAIGON'.

Carte de légalisation de la signature de M. Saigon, le 19. La Maire de la Ville de Saigon